

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 K.
Félévre 6 K.
Negyedévre . . . 3 K.
Hirdetési díj: Egyhasábos
peltisor egyszeri hirdetésre
15 f. Közlemények sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
□□ és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye. □□

Szerkesztőség és
kiadóhivatal ::
Kösch Árpád
könyvnyomdája
Eperjes, Fő-u. 59.
:: Telefon-szám 16. ::

A hétről.

A sárosvármegyei hadiemlék- és műkiállítás előkészületei máris nagyban folynak. A kiállítás helyiségeül dr. Novák István megyéspüspök átengedte palotáját s ezen nagylelkű elhatározásával a kiállításnak pompás helyiséget biztosított, ami főleg a kiállítókra nézve megnyugtatólag fog hatni.

E helyütt ismételtén arra kérjük a közönséget, hogy tekintve a kiállítás gazdaságos célját, lelke és az ügy iránti szeretete egész melegevel mozdítsa elő a kiállítás sikerét azzal, hogy a kiállításon ne csak mint látogató, hanem mint kiállító is minél tömegesebben vegyen részt.

A kiállítás 8 osztálya igen nagy keret, amelynek értékes kitöltéséhez mindenki hozzájárulhat. Biztosan reméljük is, hogy hozzá fog járulni.

A kiállító közönség szives figyelmét felhívjuk arra a körülményre, hogy a kiállítani szándékolt tárgyakat 1917. április 10-ikéig jelentsék be Bujanovics Gyuláné főispánné ömeltóságának, aki a tárgyak átadásának módozata iránt is intézkedik.

Az érdeklődés, mely a nemes eszmének lapunk hasábjain való felvetése után

megnyilvánult, biztos záloga a nagyszabású kiállítás anyagi és erkölcsi sikerének.

10,000 koronát adott Eperjes legrégibb pénzintézete, az Eperjesi Takarékpénztár az eperjesi hadiárvák alapja javára. Nagyszerű, példátadó elhatározás, amelylyel az intézet vezetősége nemeslelkűségének gyönyörű tanújelét adta. A város polgármesterének levelét közöljük alább, mely legszebb méltatása a nagylelkű adománynak.

901—1917. kig. szám. Eperjes sz. kir. város tanácsától.

Az Eperjesi Takarékpénztár nagytek. Igazgatóságának Eperjes.

Az Eperjesi Takarékpénztár 1917. évi február 7-ikén tartott közgyűléséből hazafias nemes elhatározással 10,000 K. n. é. 4%-os koronajáradékkötvényt küldött át Eperjes szab. kir. város kezelésébe, az eperjesi hadiárvák javára.

A város tanácsa midőn legnagyobb elismeréssel fogadja ezt az adományt s biztosítja a nagylelkű Adományozót, hogy nemes szándékait az alapító-oklevél mindenben fedni fogja, nem mulaszthatja el az alkalmat, hogy a város közönsége őszinte köszönetének e kiváló hazafias tényéért kifejezést ne adjon.

Ma, amidőn a félvilág ropog-recseg körülöttünk s a vérvesztő harcok mezején záruló sírok rengetegében a haza eleven sövényéből kidőlt sok-sok ezer honfitársunk minden apai álma-mosolya vérbefagyva fekszik, . . . a mosolygó álmok gyűrött ravatala körül mindinkább sokasodó árvának a siket nagy világfergetegbe hiába kiáltó fájdalom, a sápadt sárga esti fénynél csak egyre omló könnye . . . mindenkit kötelez valamire. Mindenkit kivétel nélkül, akik itt maradtunk hazánk megyéinek eleven sövényein belül, hogy itt vívjuk a vérben-tűzben megújuló Magyarország életharcát a háború és halál minden iszonyatával szemben.

Ezek az árvák, a hős apák árvái, mindenikünké, valamennyiünké!

Nem szabad magukra maradniok, nem szabad megérezniök, hogy egyedüli örökségük az életvágyat is elszibbasztó könny.

A becsület kötelez rá, hogy felfogjuk, felszárítsuk hőseink árváinak legdrágább könnyeit, hogy eloszlássuk a síró alkonyatban megnövekedő gondolatárnyaik fekete felhőit, . . . s ha majd egyszer az öklök ölelni tudnak, egynek sem szabad közülök éreznie az ölelő meleg karok szeretetének hiányát, . . . mert a mindent

TÁRCA.

Senki leánya.

Senki leánya maga az ébredés volt;
Ott állt némán az alkonyi csöndben.
Nyugaton még piroslott az égbolt
És én szóltanul feléje jöttem.

Senki lánya álmatag nagy virág volt;
Tűzcsókjával az alkony befődte.
Képelete messze-messze szállott,
Mikor a nap lezuhant mögötte.

Ottan álltam csüggeteg, mozdulatlan.
Fájdalomná nőtt bennem az élet:
Senki lánya pasztell rajza halkan
Szertefoszlott: köddé, semmivé lett.

Marencsin Zoltán.

A bűvárhajóharc körül.

Kormányaink ünnepélyesen kihirdették a kiméletlen bűvárhajóharcot és most már szabadon szemlélhetjük a vele összefüggő dolgokat. A bűvárhajóharc fog bennünket megváltani a végtelen, rettenetes küzdelemtől, a bűvárhajóharc fogja meghozni a békét.

A bűvárhajó tompa eszköz volt mindaddig, amíg kis sebessége ellenére is kevés fűtőanyagot és élelmiszert befogadó voltával csak rövid utakra volt használható. Csak azok a nagy és

nagy teljesítőképességű bűvárhajók, amelyeket a háború folyamán a legnagyobb szükség és a technikusok lángesze hozott létre, csak ők valósíthatták meg a flottaparancsnokok álmát. A háború elején sűrűsége és mintegy átmeneti kiegészítő gyanánt valóságos törpebűvárhajókat építettünk, csak azért, mert hamar elkészültek és kis távolságokra így is használhatók voltak. Kiszámú legénységük leírhatatlan áldozatkészsége és vezetőik merészsége pótolta, amivel a technika adós maradt. Sokan közülük elvesztek a tengeren. Közben azonban lázasszívű és hűvösagyú emberek éjjel-nappal rajzoltak, majd építettek és a szükség ostorcsapásai alatt egy pár hónap alatt olyan technikai fejlődés ment végbe, amihez különben évek kelleltek volna. Mi volt a cél? Elérni mindazt, ami az eddigi típusokból hiányzott. A legnagyobb akciósugár, hogy a bűvárhajó kiszállhasson kikötőjéből világtengerre, sok héten át künn tartózkodhassék és idegen segítség nélkül is hazatérhessen. A tonnaszámnak már csak ennél fogva is igen nagyok kellett lennie, pedig ez még nem jelentett volna semmit, ha nem lehetett volna fokozni egyúttal a sebességet is, nehogy minden kereskedelmi gőzös kerekét oldhasson bűvárhajó üldözője elől. Ezért erős gépekre volt szükség a vízföldötti út számára, nehéz gépekre, amelyek sokkal több olajat is fogyasztottak, mint a régi gépek. Mind e követelményeknek eleget tettek és most

teljesíteni kellett az utolsó feltételt is: a manővereknek minden eddigit felülmúló gyorsaságát. A kereskedelmi hajóknak jogtalan felfegyverzése s még inkább az ellenséges hajóknak neutrális színre való átmázolása és semleges lobogókkal való maszkírozása a nagyon is könnyen megsemmisíthető bűvárhajókat fokozott elővigyázatosságra intették. Az utolsó percig, mikor már csak olyan messzire voltak az ellenséges hajótól, hogy egymás szavát megértették a matrózok, félniök kellett egy alattomos ágyúlövéstől, amely tengerfenékre küldhette az egész hajót. Egy aránylag gyöngye sérülés borzasztó következményei álltak szemben a bűvárhajó egyéb dolgokban való fölényével, kiáltó ellentétben avval a hasonlíthatatlanul kisebb életveszedelemmel, amelynek a tartóztatott gőzös legénysége még a hajó elsüllyesztése esetében is, ki volt téve. A tapasztalatok hosszú sora bizonyítja ezt, az elsüllyesztett hajók elpusztult legénységének száma eltűnik a megmentetteké mellett. Ellen-ségeink egyre szaporították és tökéletesítették a bűvárhajó elleni harcra szolgáló eszközeiket és az erőfeszítéseknek ebben az örült versenyfutásban lépést kellett tartanunk velük, ha meg akartuk menteni életünket és jövőnket. A bűvárhajóknak takarékoskodniök kellett drága torpedóikkal, csak a legbiztosabb és legérdemesebb célokra volt szabad kilőniök őket, közönséges használatra könnyű lövegeket és robbanó-

elsőprő áradatot feltartó élő gátjaink: *legendás hőseink* acél izmain, kemény homlokán mindnyájunkért párologó forró vérnek bíborában önmagunkat tagadnók meg — kikben ugyanaz a magyar vér csörgedez —, ha csak egy ilyen árvát is gondozatlanul magára hagynánk. S ez lehetetlen. Az ősi magyar vér közösségében csak akkor leszünk méltók hőseinkre, — kik halni tudtak a honért: értünk, — ... ha mi a reánk hagyott árváinkért s bennük: a honért igazán odaadással élni tudunk. *Áldozatért — áldozatot!*

A jelszó csak egy lehet: *aki miből sokat adhat, ne adjon keveset!* Az igaz szeretet megtalálja hozzá a módot, hisz a szeretet csodás dolgokat művelhet. Annyit pedig mindenestre *kell* művelnie, hogy az apai szeretet napsugaras melegét nélkülöző árvák szívét ne a keserűség, hanem a hősök gyermekéhez méltó *boldogító büszkeség* fogja el abban a tudatban, hogy apja helyett íme apja minden igaz magyar ember s mindenfelől csak szeretetet látva s érezve, maga is égnék szegzett fejével induljon az élet nehéz útjain teljes bizalommal mindig csak: *előre!* ...

Az Eperjesi Takarékpénztár Igazgatósága s érdekelt Közönsége ily nemes gondolatoktól vezéreltetve tette le az első tízezer koronás alapítványt. Legyen ezerszeres áldás rajta s — *vivant sequentes!*

Eperjes szab. kir. város tanácsának 1917. évi február hó 27-ikén tartott üléséből.

Faragó József s. k.,
kir. tanácsos, polgármester.

SÁROS FÖLDJE 1914-1915.

A sárosi orosz betörés története, a megszállott községeket feltűntető térkép melléklettel. ... Irta *Dvortsák Győző*.
Kapható a Kósch Árpád írószersz. és a Stehr-féle könyvkereskedésben I K 80. vidékre 1 90 f.-ért.

anyagokat kaptak helyettük. A kereskedelmi hajók lövegeinek egyre nagyobbodó kaliberével párhuzamosan — most már 15 centiméteres ágyúk is vannak a hajók fedélzetén — meg kellett erősíteni a bűvárhajók páncélzatát is és mindenekelőtt meg kellett gyorsítani a víz színe alá való bukáshoz szükséges időt. Ez a manőver számos apró folyamatból tevődik össze és tapasztalt kéznek kell elindítania őket, hogy ne járjon nyomukban rögtön katasztrófa. A súlyosztó berendezéseknél is erős gépekre volt szükség, amelyek egy pár másodperc alatt exploziószerűen fejtik ki minden erejüket. Így megint nagyobb lett a hajó súlya. És végül a víz alatti sebességet is tetemesen fokozni kellett, ha különösen veszélyes helyeken rövid idő alatt át akarták juttatni a hajókat, ami viszont az akkumulátortelepek szaporítását kívánta meg, hogy a villamosáram kellő erőre fokozódjék.

Mindeme követelmények egybehangolása hozta létre a bűvárcirkálókat, a technika e csudáját, amely körül most forog a világ.

A világtörténet nem tud példát arra, hogy életükért küzdő népek etikai tekintetből és az ellenségtől rég megszegett törvények tiszteletéből ne feszítették volna meg kiméretlenül minden erejüket. Mi voltunk az egyetlenek, akik ezt megtettük, mert hiszen már régen viselhettük volna a bűvárhajóharcot olyan formák közt, aminőkre most ellenségeink békeajánlatunk

A többtermelés és a hadirokkantak.

Abban az erős meggyőződésben, hogy nemcsak szolgálatot, hanem egyúttal kötelességet teljesíttek egy jó ügyben akkor, amikor a fenti cím alatti mondanivalóimnak minél szélesebb körben való elterjedését lehetővé teszem, kérem azon igen tisztelt Olvasóimat, akik a jelenhez hasonló tartalmú cikkemmel esetleg más lapban is találkoztak, tulajdonítsák e visszatérést azon nagy fontosságnak, melyet ez ügynek tulajdonítottak és ne sajnálják tőle azt a néhány percet, amelyet olvasására fordítanak, hanem áldozzanak drága idejükből arra is, hogy a fölvetett eszme minél előbb a megvalósulás stádiumába vitessék. Az EPERJESI LAPOK szerkesztőségének pedig szíves készségéért, mellyel az alábbi soraimnak helyt adni szíves volt, ezúton is köszönetemet fejezem ki.

Most, amikor a különböző szaklapok összességében éppen úgy, mint a nagy napilapok a «többtermelés» kérdését állandóan feszegetik s én azt látom, hogy alig fogják ezt a kérdést valahol is oly komolyan, mint a pedagógiai körökben, sőt úgy tapasztalom, hogy e nagyhorderejű föladat megoldása előtt a legtöbb téren azzal térnek a kérdés fölött napirendre, hogy majd megérik ez magától, — szükségesnek találok, hogy a «többtermelés» fontos kérdését e helyen szó tárgyává tegyem.

Mint a «többtermelés» fontos eszméjének egyik rajongója, teljes lelkesedéssel hajtom meg az elismerés zászlaját azok előtt a kiváló pedagógusok előtt, akik a jelen súlyos viszonyok közepette az iskolát a gyakorlati élet követelményeinek megfelelően, már a legújabb viszonyok tekintetbevételével nemcsak a «munka-iskola» eszméjének — s e dicséretes eredményről főképpen székesfehérvárosunk iskolái számolhatnak be —, hanem a szó szoros értelmében a többtermelés szolgálatába állították.

Nincs kétség abban, hogy azon iskolák, melyeknek ifjúsága szellemi vezetőségük felügyelete alatt a nyári szünetidőben a gyárakban dolgozott s most az iskolaév folyamán az iskola-helyiség rögtönzött műhelyeiben cipőt talpal, ruhát varr és foltoz, gyógynövényeket gyűjt stb., a többtermelés eszméjét a leghelyesebben szolgálják.

világosabban, hogy két egészen különböző jog uralkodik a világon, mint ha a központi hatalmak és ellenségeik viselt dolgait összehasonlítjuk. Mi csak azt tettük, ami szabad volt, sőt annál is kevesebbet, és az mégis mindig jogtalanságszámba ment: ők pedig csupa tiltott dolgot műveltek és a világ mégis jogosnak tekintette. Ennek is vége lesz csakhamar. El fogják ismerni, hogy jogosan cselekszünk, és pedig abban a mértékben, ahogy elismerik hatalmukat, hogy ennek a minket megillető jogunknak érvényt is szerezzünk. Újra fel fog támadni a tengerek szabadsága, fel fog támadni valamennyi nép szabadsága a tengeren, mert eddig e szabadság csak Anglia szabadsága volt és Anglia kegyelme osztotta, persze csak azoknak, akik feltétlen rabszolgáivá szegődtek.

Igen művelt embereknek is sokszor a legfurcsább nézeteik vannak arról, hogy mit tud és mit nem tud a bűvárhajó. Anglia blokádját például valahogy úgy képzelik el, hogy a több ezer kilométernyi partot pár száz bűvárhajónak kell körülvennie, mint egy gyöngysor szeméinek, hogy hathatósan vihessék keresztül a blokádot. És mivel most Franciaországot, Angliát és a Földközi-tenger keleti részét is bevontuk a zárlatba, ilyenformán elérkeztünk volna oda, hogy egy pár ezer bűvárhajóra legyen szükségünk. Ez persze nagyon szomorú volna és ebben az esetben föl is adhatnók a reményt.

A többtermelés eszméjének szolgálatában hatóságaink is országszerte nem egy dicséretes intézkedést hoztak, amíg azonban egyrészt csak teljes elismeréssel szólhatunk a többtermelés eszméjének gyakorlati szolgálatáról, valódi struccpolitikát követnénk, ha úgy tennénk, mintha észre nem vennők azokat a hiányokat, s mondjuk ki, mulasztásokat is, amelyek e kérdés körül sajnos tapasztalhatók.

Hogy a rokkant katonák kérdése nemcsak a többtermelés szempontjából fontos, hanem a rokkant katonákkal szemben honfűi kötelességünk jellegével bir, ahhoz kétség sem fér. És mégis azt kell látnunk, hogy a rokkant katonák ügyében a többtermelés eszméjének szempontjából is nagyon szórványosan történnék eddigéig intézkedések. A rokkant katonák foglalkozásának kérdésében, dacára annak, hogy ez az egész nemzet kérdése, alig itt-ott emeli föl szavát a társadalom egyes tagja s a hatóságok, csak nagyon is ritka kivétellel, beérik azzal, hogy van egy rokkantügyi hivatal, amely a rokkant katonák jövő sorsának intézését a kezébe vette.

A Rokkantügyi Hivatal tagadhatatlanul elismerésreméltóan intézi a rokkant katonák minden ügyes-bajos dolgait, de tekintve a rokkantak nagy számát s az ország azon helyzetét, amelyben olyannyira rászorul minden egyes, bármennyire lefokozott munkakész munkateljesítményére, nagyon is kívánatos volna, hogy úgy a hatóságok, mint a társadalom és a társadalom egyes tagjai, különösen ott, ahol a többtermelés lehetőségére és a többtermelésre való ráutaltság főnforog, a Rokkantügyi Hivatal támogatására siessenek, annál is inkább, miután ez a támogatás nemcsak a frontmögötti kitarásunk erejét fokozza, hanem a hadirokkantak iránti köteles gondoskodásunknak legalább részben való lerovását jelentenné.

A Rokkantügyi Hivatalnak ilyen értelemben való támogatásáról eddigéig alig-alig hallhattunk s ha nem csalódom, a kalocsai érsek az egyedüli, aki a rokkant katonák foglalkoztatására rokkanttelepet létesített, ahol örök hálánkra érdemes rokkant hőseink amellet, hogy munkakört és kenyeret is találtak, mezőgazdasági, kertészeti és állattenyésztési, valamint gazdasági ipari foglalkozásukkal a köznek is nagy hasznára vannak s a többtermelés eszméjét valóban szolgálják.

Ha szertenézünk és látjuk az ezer és ezer lehetőségét a rokkant-kérdés illetén való

megoldásának, hanyagságunk nemét nem ére hogy a késedel jótémény az csét, amelyre saját ölünkbe hu

Tisztelt Olvasó! gondolják szava meggyőzzem ökn lehetőségére is tudjuk, hogy a esetekben jelent állapotot, amely séget is jelent, munkaképesség való csökkenése csökkent munka hogy a termelő egész ember mu csak azon feltét rokkantak megfe erre pedig az városában kináll olyan kedvező ké célszerű kihaszn kedvezőbb alká viszonyokra, har előrelátásra való

Közelfekvő ol kertészet, az állat tenyésztés, méhé nyésztése az a n emberi munkaer még teljes mérté kezik, hogy a kihasználása első áll módjában, m kertészeti, állat ipari telep prod nélkül helyezheti nemcsak ma, h áldást jelentené különböző félék mértékben bérnék baromfitenyésztés ható munkákban megfelelő módon nem szorul.

Ha már most

Valósággal azon kell uralkodnunk vezetnek, a kiköt hajót fogadhatn dához szükséges legelsősorban pe nagy teljesítőképe rendelkeznek. Cs szigortán ellenőr A halászcsonak számára szolgáló képességük és lehet kiépíteni ökn nagyobb rész pe hajók ott semmi legjobb esetben sikerülhet a nyilt csónakkal a par szállítani emberek olyan csempészet jelen körülmények a számításból. Az nagysugarú körbe hadihajókkal vagy kedelmi gőzöskök szállítmányokat b Ezek a rendszabá követelnek meg é tett hajók elveszne számára. A keresk

megoldásának, lehetetlen nemtörődésünk és hanyagságunk fölött az önvádnak bizonyos nemét nem éreznünk akkor, ha meggondoljuk, hogy a késedelmezés nélkül másokon gyakorolt jótétemény az éhséget csillapító valódi gyümölcsöt, amelyre ma olyan nagyon rászorultunk, saját ölünkbe hullatná.

Tisztelt Olvasóim egyesei talán üres elméletnek gondolják szavaimat. Hogy annak ellenkezőjéről meggyőzzem őket, a legvalóságosabb gyakorlati lehetőségre is rá akarok röviden mutatni. Jól tudjuk, hogy a hadirokkantság a legkritikább esetekben jelent teljes rokkantságot vagyis olyan állapotot, amely egyúttal teljes munkaképtelenséget is jelent, hanem a legtöbb esetben csak a munkaképességnek kisebb-nagyobb mértékben való csökkenésére szabad gondolnunk, amely csökkent munkaerő még mindig elegendő arra, hogy a termelő munkák egyes köreiből egy egész ember munkarejéig helytállni képes. Itt csak azon feltételről van szó, hogy az egyes rokkantak megfelelő munkakörhöz juttassanak, erre pedig az ország minden egyes nagyobb városában kínálkozik alkalom, sok helyen pedig olyan kedvező körülmények vannak, amelyeknek célszerű kihasználására alig remélhető a jelenléti kedvezőbb alkalom, nemcsak a jelen súlyos viszonyokra, hanem a jövő haladását biztosító előrelátásra való tekintettel is.

Közelfekvő okoknál fogva a mezőgazdaság, a kertészet, az állattenyésztés, főképpen a baromfitenyésztés, méhészet és kisebb háziállatok tenyésztése az a munkaalkalom, ahol a csökkent emberi munkaerő az egész emberi munkaerőt még teljes mértékben pótolhatja. Ebből következik, hogy a hadirokkantak munkarejének kihasználása elsősorban a nagyobb városoknak áll módjában, mert a városok egy nagyobb kertészeti, állattenyésztési és mezőgazdasági ipari telep produktumait nemcsak nehézségek nélkül helyezhetik el, hanem azok a termények nemcsak ma, hanem a jövőben is valóságos áldást jelentenek az illető városra. S hogy a különböző félkezű, féllábú stb., kisebb-nagyobb mértékben bénák a kertészetben, méhészetben, baromfitenyésztésben stb., ily telepen elgondolható munkákban mily minden kívánalmaknak megfelelő módon résztvehetnek, az bizonyításra nem szorul.

Ha már most elgondoljuk, hogy a városok

Valósággal azonban csak azokon az utakon kell uralkodnunk, amelyek a nagy kikötők felé vezetnek, a kikötők felé, amelyek nemcsak sok hajót fogadhatnak be, hanem a ki- és berakodáshoz szükséges berendezésekkel, raktárakkal, legelsősorban pedig az ország belsejébe vezető, nagy teljesítőképességű vasúti összeköttetésekkel rendelkeznek. Csak ezeket a kikötőket kell szigorúan ellenőrizni, ilyen pedig kevés van. A halászcsonakok vagy a személyforgalom számára szolgáló kikötők nem nagy befogadóképességűek és belátható időn belül nem is lehet kiépíteni őket; a part többi része, a legnagyobb rész pedig kikötők nélkül való és a hajók ott semmiképpen ki nem köthetnek. A legjobb esetben végtelen időrabló munka árán sikerülhet a nyílt tengeren horgonyozó hajóról csónakkal a part valamely laposabb részére szállítani embereket és árukat, ez azonban csak olyan csempészettféléket jelentene, amit pedig a jelen körülmények között egészen kihagyhatunk a számításból. Az ellenség kikötőit természetesen nagysugarú körben megvédi aknamezőkkel, kis hadihajókkal vagy hadihajókként használt kereskedelmi gőzösökkel, amelyek a megérkező szállítmányokat be is kalauzolják a kikötőbe. Ezek a rendszabályok persze óriási hajóparkot követelnek meg és a hadiszolgálatra kényszerített hajók elvesznek a tulajdonképeni forgalom számára. A kereskedelmi flotta rakodótérfogata

valamennyijének van olyan földterülete, amelyet csakis csekély haszonbérlettel tudnak hasznathatóvá tenni, sőt van elég olyan város is, amelynek ilyen földjei a háború kitörése óta bérlőre alig akadnak, sőt Eperjes városához hasonló város is akad, ahol a város földjei nemcsak gazdasági, hanem lakóépületekkel is el vannak látva, ahol tíz-húsz gazdálkodó és mezőgazdasági iparral foglalkozó rokkant lakást, műhelyt és gazdasági épületet minden különösebb gondoskodás nélkül találhatna, miként itt Eperjesen a város tulajdonát képező Ceme-fürdőn is, — önkéntelenül is felvetődik az a kérdés, nem követtünk-e el eddig is mulasztást, hogy azokat az épületeket és földeket nagyobb hasznathatóvá nem tettük, hogy az élelmiszerek termelését a kárbamenendő munkaerők felhasználásával nem fokoztuk, hogy a jövőjükön töprengő rokkantak megnyugtatót a jövedelmező munkaalkalom nyújtásával elő nem mozdítottuk, amellyel, hogy a városnak egy holt tőkét a város egy büszkeségét képező jövedelmező kincsévé tettük volna.

Ily értelemben ajánlom a többtermelés és a rokkantügy kérdését a hatóságok és a társadalom szíves figyelmébe.

Kleitsch János,
a Vakok Intézetének igazgatója.

SZÉCHENYI-KÖR.

Zeneestély. A Széchenyi-kör febr. 28 ikán rendezte a saisonban az utolsó zeneestélyt. Elmondhatni, hogy a befejező hangverseny méltó volt az eddigiekhez: nívós, változatos, élvezetes volt; a közönség gyönyörködött, felmelegedett, nem fősvénykedett az elismeréssel, elhalmozta a szereplőket az elismerése, szeretete jeleivel. Annál bántóbb volt az, hogy a hangverseny végén sokan felkeltek helyükről és távozni készültek, amikor a szereplő még be sem fejezte előadását. Ennél bántóbb és gyöngédtelenebb viselkedés el sem képzelhető egy vendéggel szemben. Valaki idegenből a legnemesebb ambícióval idején szerepelni, hogy tudásával szórakoztassa a publikumot s jutalma az, hogy egyesek otthagyják a termet, mélyen megsértik a szereplő vendéget, zavarják a publikum többi részét. Nagyon kérjük e helyről is a közönséget, hogy a jövőben ilyen bántó viselettől tartózkodjék. Ezt kívánja városunk, Széchenyi-körünk reputációja! Végtelenül sajnál-

ilyen nagy részének negatív célok szolgálatába való állítása már magában véve is egyik nagy sikere volt a bűvárhajóharc amaz első korszakának, amikor Anglia nyugati partjára kezdett kiterjeszkedni. A bűvárhajóharc minden további terjeszkedése, minden új part és minden új kikötő ennek az állandóan növekedő segédflottának a gyarapodását és az áruszállítás céljaira rendelkezésre álló tényleges csökkentését idézte elő. Ismerjük azokat az óriási számokat, amelyek a valóban rendelkezésre álló és a fent leírt rendszabályok következtében levonandó tonnát jelentik. És ezek a számok, amennyiben csak a tonnatartalmat adják meg, a valóságosnál kedvezőbb képét adják a helyzetnek. Tudniillik a tonnatartalom gyakorlati értékesítése a fontos, ez pedig csak úgy lehetséges, ha a megmaradó kereskedelmi hajókat teljesen ki lehet használni. Ehhez a kihasználáshoz azonban elsősorban — elegendő szállítmányban persze már régóta nincs hiány — a berakodáshoz, szállításhoz és kirakáshoz szükséges idő mennél rövidebb volta is hozzátartozik.

Az áru berakodása csak akkor történhetik meg rögtön, ha a hajó odaállhat a rakodóparthoz és a kellő számú legénység is rögtön rendelkezésre áll; a kikötők krónikus túlszűfolt-sága mellett ez nem igen szokott meggesni és így már a hajóút megkezdése előtt is sok-sok értékes tonnatartalom kihasználatlanul maradt.

nánk, ha ismétlődés esetén kénytelenek lennénk a jövőben névszerint is felsorolni azokat, akik ilyen gyöngédtelenekek a Kör vendégeivel szemben.

A zeneestély első és utolsó pontjában: *Fleischer* Alice lépett fel Chopin Polonaise-ét és Chováň Magyar hangulatképeit adta elő zongorán. Technikája eléggé fejlett, tehetségének is kétségtelen bizonyítékát adta, nagyobb elmélyedéssel, melegebb érzéssel, élénkebb színezéssel még inkább fokozta volna a hatást. Hiszen mind a két darabban éppen a változatos hangulat, a bensőség köti le az embert; ennek visszatükrözötése pedig nagy elmélyedést, beleélést igényel. Ha megfogadja tanácsunkat vendégszereplőnk, szép sikerekre van reménye a jövőben.

A 2. és 5. pontban egy kedves megjelenésű, igazi istenáldotta tehetségű énekművész, *Miksa* Ilonka szerepelt. Mindjárt első bemutatkozásával (*Delibes*: Csengettyűária a «Lakme» operából) bámulatba ejtette és magával ragadta a közönséget, amelynek elragadtatása ezután pontról-pontra csak fokozódott, amikor Liszt: Lorelei-át, Meyerbeer: Dinorah-áriáját s végül Káldy: «Hull a levél a virágról» kezdetű műdalát énekelte. Szinte nem tudtuk, hogy a művészetében megnyilatkozó gazdag kincsalmazból mit csodáljunk jobban: hangjának kristálytisztá üdeségét, a legfelsőbb regiszterekben is káprázatosan érvényesülő erőteljes tisztaságát vagy minden ingadozástól mentes fermátáit, staccatáit, csengő trilláit. Iskolájában bámulatos tökéletességben találhatjuk fel mindazt, amit egy nagy énekművésznőtől várhatunk. S ha még hozzávesszük azt a könnyedséget, mellyel legmagasabb hangjai is szinte észrevehetetlen lélegzetvételi technikával törtek elő, bámulatosan tiszta szövegkiejtést, nem csoda, hogy a közönség szűnni nem akaró tapsal köszönte meg a kiváló művésznőnek azt a nagy műveltséget, melyet szereplésével szerzett.

A következő szereplő *Kovács Annus* volt. Kökény Ferencnek «Egy a sok közül» című költeményét szavalta el nagy hatással. A költemény első hallásra nehezen érthető, cselekménye, érzelmi hangulata nagyon változó és ellentétes s *Kovács Annus* mégis játszva győzte le a nehézségeket, beleélte magát a vers minden lelki hangulatába és csengő hangjával, művészi előadásával, élénk arcjátékával híven tükröztette vissza a költeményben festett érzelmeket. Megragadóan adta elő a haldokló hadnagy meren-

A hajózás békében és még a háború első hónapjaiban is a jól ismert legrövidebb utakon nagyobb nehézségek nélkül bonyolódott le. Most azonban nagy kerülőkkel mennek a hajók, a veszedelmes zónákban pedig, tehát a kikötők közelében, csak éjjel, mert az éjszaka bizonyos mértékben mégis nyújt védelmet a bűvárhajókkal szemben. A világítótoronyok és a tengeri jelzőkészülékek hiánya azonban időrabló révszolgálatot tesz szükségessé és mégsem küszöböli ki a nehézségeket és baleseteket. A nappali utazást pedig annyira hátráltatja a bűvárhajóveszedelem, hogy a hajóknak állandóan cikcakkurzusban kell haladniuk, hogy ne torpedózhassa meg őket oly könnyen a láthatatlan ellenség. Természetesen ez is rendkívül meghosszabbítja az utat. Nem mindig lehetett minden egyes hajót egész hadiflottával kíséni, és ezért egy csonó fontosabb kereskedelmi gőzöst egy szállítmányá egyesítették és az egész szállítmányt védtek a hadihajók. Az, hogy a hajóknak várniuk kell, míg többen indulnak ugyanabban az irányban, szintén nagy késedelmet jelent.

Ha a gőzhajó szerencsésen megérkezik rendeltetési helyére, biztosra veheti, hogy nem rakodhatik ki rögtön, mert nincs hely számára, a raktárak tele vannak és a vasutak a kikötőkben felhalmozódó árukat egyszerűen nem bírják elszállítani.

Soha nem ismerték fel a gazdaság és ke-

gését szerelmi emlékein, vágyódását, epekedését ifjú menyasszonya után. — Zajos taps volt érte a jutalma.

Hasonlóképpen rokonszenves fogadtatásban részesült közönségünk részéről *Flam* Vilmos, a darmstadti udvari színház operaéneke, aki Puccini «Tosca»-jából, Bizet «Carmen»-jéből, Verdi «Troubadour»-jából és Massenet «Manon»-jából énekelt egy-egy helyes érzékkel megválasztott ariát. Ámbár — sajnos — erős meghűlése miatt indispozícióval küzdött a művész, a hozzáértők így is érdeme szerint értékelték nagy tudását, érces és mégis behízsgő tenorhangját, amelyben szintén feltaláltuk mindazon kvalitásokat, amelyek a kiválasztott művészek megszokott ismertetőjelei. Mindenesetre nagy örömeinkre szolgálna, ha alkalmunk lenne ennek az értékes tehetségnek énekében olyankor gyönyörködni, amikor menten minden gátló körülménytől nyilatkozik meg a maga valódi tökéletességében tudása és tudásához méltó gazdag hanganyaga. A közönség lelkes ünnepléssel, tapssal igyekezett feledtetni a művésszel az őt is nagyon bántó fizikai kellemetlenséget.

A szépen sikerült, meleg estélyt *Borsody* Károly, a zeneszak. h. elnöke és dr. *Wallentiny* Samu, a Kör titkára rendezték.

Hadiárvák. Rokkant katonák. Hősök emléke.

Az eperjesi hadiárvák alapjára az elmúlt héten a következő adományok érkeztek:

a) a városi pénztár útján:	
Holénia Béla	12 kor.
Eger Samu és neje	50 "
Kerületi Munkásbiztosító Pénztár tisztikara	100 "
Összesen	162 kor.
Régebbi gyűjtésünk	13888 kor. 22 fill.
A gyűjtés eredménye tehát 1917. március 2-ikán ..	14050 kor. 22 fill.
b) az EPERJESI LAPOK útján:	
Grámer Nándor (gratuláció-megvált.)	50 kor.
Ugyanaz (koszorúmegvált.)	30 "
Dr. Fenyves Adolf	30 "
Bein Simon	50 "
Összesen	160 kor.

Midőn ez adományokért az árvák nevében a leghálásabb köszönetnek adok kifejezést, arra

reskedelem nagy gépezete minden egyes kerekének egymásbafogódzását oly fájdalmas világossággal, mint most. Úgy áll a dolog, hogy minden függ mindentől és kicsi okok nyomában gyakran félelmesen nagy okozatok járnak. Erről még vagonszámra fognak könyveket írni.

De Anglia ezenfelül, félreismerve a valóságos helyzetet, a rövidlátó rendszabályok egész láncolatával károsította meg súlyosan önmagát. Jogtalanul föltartóztatja a semleges hajózást, számtalan hajót avval, hogy majd később megvizsgálja őket, tétlenül vesztegeltet és ilyenformán elvonja őket a hasznos forgalomtól. A posta feltartóztatásával és kikutatásával — érzésben egészen példátlan kiméletlenséggel jár el — üzleti titkokat akar megtudni, hogy jövőben ezeket az egész kereskedelemre kiterjedő ismereteit kihasználja. Ezek a levéltitokértékek és lopások azonban igen sok időt vesznek igénybe és — megint csak csökkentik a rendelkezésre álló tonnaszámot. Anglia ugyan mindent megtett és nem riadt vissza semmitől, hogy egyre gyarapítsa a mindjobban apadó rakodótér fogatot. Hozzányúlt a rendszabályai alatt amúgy is súlyosan szenvedő semleges hajóhoz, azonban nem volt elég szene a számukra, és így százszámra vesztegelték a hajók üres széntartályokkal és a tonnák csak nem akartak gyarapodni. Kereskedelmi hajókat épített és elkobozta azokat, amelyeket hajógyáraiban mások rendeltek meg, sőt újabbban már a fedélzetet is megrakja, mert

kérem városunk nemesszívű, áldozatra kész közönségét, méltóztassék újabb adományokkal lehetővé tenni, hogy azoknak árváiról, akik érettségük is meghaltak, méltóan gondoskodhassunk.

Adományokat úgy a városi pénztár, mint az EPERJESI LAPOK szerkesztősége készséggel elfogad és e helyen nyugtáz.

Eperjes, 1917. március 2.

FARAGÓ JÓZSEF,
kir. tan., polgárm.

Az eperjesi rokkant katonák alapjára az elmúlt héten a következő adományok érkeztek:

a) a városi pénztár útján:	
Kerületi Munkásbiztosító Pénztár tisztikara	50 kor.
Gróf Dessewffy Marianna	100 "
Összesen	150 kor.
Régebbi gyűjtésünk	1208 kor. 50 fill.
A gyűjtés eredménye tehát 1917. március 2-ikán ..	1358 kor. 50 fill.

b) az EPERJESI LAPOK útján:
Eperjesi LAPOK gyűjtése .. 126 kor. 50 fill.

Midőn ez adományokért a rokkant hősök nevében a leghálásabb köszönetnek adok kifejezést, arra kérem városunk nemesen gondolkodó, áldozatra kész közönségét, méltóztassék újabb adományokkal lehetővé tenni, hogy azokról a rokkant hősökről, akik érettségük is szenvedtek, méltóképpen gondoskodhassunk.

Eperjes, 1917. március 2.

FARAGÓ JÓZSEF,
kir. tan., polgárm.

Az eperjesi hősök emlékére az elmúlt héten a következő adományok érkeztek:

A városi pénztár útján:			
Kerületi Munkásbiztosító Pénztár tisztviselői	20	Takács András	110
Csécs József	110	Greisz és Treitel	360
Sztrahala Gusztáv	100	Leblang Samu	760
Lengyel Mihály	180	Ruskár János	40
Orosz János	90	Borták Mihály	50
Orosz András	250	Orosz György	40
Dolyák István	20	Farkas József	540
Orosz Mihály	110	Lengyel János	50
Nagy András	20	Kopusánszky János	30
Nagy János	50	Gazdag Mihály	20
Klapkó István	180	Gazdag András	10
Borták János	160	Tomely Mihály	190
Klapkó András	110	Ferencz András	30
Lengyel szukenyik	60	Mózer Rudolf	50
Jencso János	50	Mózer Sándor	60
Kulik József	30	Seszták Antal	20
Nagy Mihály	40	Orosz Kálmán	90
		Ungvári Mihályné	20
		Borták János	20

a hajóúr nem elégséges; de ez mind nem használ semmit, mert szeptember óta minden hónapban 400.000 tonna sülyedt el.

Most pedig a tonnák számának hirtelen apadása fog bekövetkezni, még mielőtt egy hajó is elsülyedt volna. Mindenki tudja, mekkora összegeket kerestek a semleges hajótulajdonosok a háború alatt. Hajóik elsülyesztése nem nekik, hanem a biztosítótársaságoknak okozott kárt, ezek pedig kárpótolták magukat a biztosítási prémium felemelésével; mászóval minden ellenségünk országában majdnem kizárólag a tenger-alattjáró munkájára vezethető vissza a drágaság. Eddig a tenger-alattjárók akkor is figyelmeztették a hajót és legénységét és akkor is megpróbálták menteni, ha órájuk nézve a legnagyobb veszedelem származott belőle. Jó bér fejében tehát mindig lehetett kapni legénységet, amely a legrosszabb esetben is csak egy kényelmetlen csónakot kockáztatott meg. Most a fenyegető veszedelem miatt semmi pénzért sem lehet kapni majd matrót és éppoly kevésbé lesz kedvük a biztosítótársaságoknak kötetést csinálni. Hollandia, Dánorság, Svédország és Norvégia hajótulajdonosainak pedig még kevésbé lesz érdekük kereskedelmi flottájuk feláldozásával zsíros hadi jövedelmeiket kockára tenni. Ellenkezőleg, a hajótulajdonosok azt fogják mondani maguknak, hogy a világháború ilyen körülmények között valószínűleg már csak pár hónapig tart és ezalatt az idő alatt már nem akarják

Gazdag János	10	Balázs András	40
Orosz József	20	Zinner Lipót	20
Drencsák János	30	Mura András	10
Lengyel András	130	Orosz Mihály	30
Lengyel Imre	20	Tomely András	10
Lengyel Mihály	10	Ribár Mihály	30
Balázs György	100	Kovács Imre	10
Vendrák István	50	Béres János	10
Matyi Miklós	30	Neugröschel Dán.	400
Bálint András	60	Balázs Mihály	10
Lengyel György	40	Kövér István	20
Szabó Lajos	250	Berkovics Márk	125
Groszhändler H.	580	König János	10
Davidkó Géza	10	Szedlacsék Gyula	40
Rimai Mihály	10	Összesen	6,185

Régebbi gyűjtésünk 31,986:14
A gyűjt. eredménye tehát f.é.márc.2-án 38,171:14

Eperjes, 1917. március 2.

FARAGÓ JÓZSEF,
kir. tan., polgárm.

HIREK.

Amit az ember sohasem tudhat.

A szoba falán, a többi bronzolt ráamájú kép között, hely jutott egy keskenykeretű csoportképnek is. Szerényen, sötétben olvad bele a szoba festékes falába, mintha csak el akarna rejteni valamit — az utolsó gimnáziumi évnek kicsi táblája ez. Csak négyéves, de a kép tüvege alá máris belopta magát az idő: vékony, finom porréteg lepte be már a fehér kartonlapot, magát a negyven és egynehány arcú képet és sötét tekintetű, idős emberekké alakította át azokat, kik annakidején az ifjúságot alkották.

Rövid néhány esztendő! És az arcok milyen öregekké váltak! Az időnek allegóriája talán sehol sem elégtül ki annyira, mint éppen ezen a képen. Azok, akik rajta vannak — mi tagadás — bizony nagyrészt már kiestek az aurea aetasból és nem egynek emlékére von selymesen átlátszó porréteget az anyaföld.

A kép alá ez van írva: «Viszontlátás az 1923. évben».

— Vajjon mindenki eljön-e? — kérdezem magamtól és képzeletemben néhány arcra keresztet húzok.

— Igen, ez alkalommal mindenki el fog jönni. Miért ne jönnének el? Igen, eljönnek... még a legfiatalabb halott is eljön... katoná-

kockára tenni hajóikat. Azonkívül a hajótulajdonosoknak a béke utáni időkre is kell gondolniok, mert még nagyon sokáig lesz élénk kereslet hajóúrnban, a most túlságosan kihasznált gőzhajók pedig többé-kevésbé alapos tatarozásra, sőt részleges újjáépítésre szorulnak, ha ugyan nem váltak teljesen hasznavehetetlenné.

Nem lehetetlen, hogy ellenségeink kiméletlen búvárhajóharcunk bejelentése folytán egyszerre több millió tonna hajóúrt vesztenek, mert e hajóúrt nem használhatják fel többé saját céljaikra és hogy ennek következtében a válság még hamarabb megéri, mint ahogy ma csak sejteni is lehet. Kívánatos és remélhető, hogy a semlegeseknél — ez a kérdésnek mireánk nézve is a legsúlyosabb része — a hűvösen számító kereskedő, nem pedig a frázisokban tobzódozó politikus és újságíró fog győzedelmeskedni.

Emlékezzünk meg a tengeren harcoló hőseinkről; a most következő időkben gondoljunk rájuk különös melegséggel, akik hétszámra, rettenetes életfeltételek, iszonyú nélkülözések között, pihenő nélkül és állandó életveszedelemben dolgoznak s csak egy pár napra térhetnek vissza bázisukra, hogy új nehéz útra készüljenek. Keveset tudunk róluk, mert érthető okokból keveset szabad elmondani róluk. De látjuk művüket. Feiadatuk a legnagyobb feladat, ami emberre hárulhat: a haza megmentése.

□□□

ruhában, sárga ahogyan megh... A legfiatal... hadnagy. Néh... láttam. Szabad... bal ismét több... Magas tűzér...

Valahányszor e cigarettákkal ki... kal ellátott ez... — Ezt a t... nem viszem m... dolgot kár ma... sohasem tudha...

A mondato... akart mondan... diák-emlékek... emlékezetembe... molett asszonyo... kavarodás, sok... zöld emlékkön... mit is ír belé. V... előttem; elfeled... még mindig vis...

«Hogy a ho... Annak az...

Az idő pedi... halad az útján... virágos, orgoná... képzelet és be... utolsó láncszem... Nevető arcú... rám merően egy... dátum, friss írás...

Ugyan mit f... kellemes, az egész... szólítja a honvá... táján, most ne... vizsgát tehesse... Olvasom. Ne... eszembe jut a r... egyszer egy zsúr... ült egy paddal... finom szürke p... most olyan ö... olyan vig fiú v... Gondolkozása m... a legifjabb halo... Juli-Alpok már... alatt leszek. Sz... azonkívül meg s... agyunk korlátok... mindenik remér... gelen... A Jul... azért from most...

A fehér lapo... lyog reám és a... felbukkan egy... sötétzöld bárson...

Berzevicz... A király dr. E... a Magy. Tud... képviselőt a m... házának tagja... A kinevezés... mondott a bu... ról, melyet tö... ben viselt. A l... küzdő politik... visszavonult, h... kájának szente... óta dolgozik... kinevezése, m... legkiválóbbjain... zájában Sáros...

Személyi h... megyés-püspök f... helyére érkezett.

ruhában, sárga csizmában, tűzértiszi sapkában, ahogyan meghalt...

A legfiatalabb halott ez alkalommal egy hadnagy. Néhány nappal ezelőtt még itten láttam. Szabadságon volt. És most egy sírdombbal ismét több van a görzi grófságban.

Magas tűzértiszt volt; vigkedélyű, beszédes fiú. Valahányszor együtt voltam vele, mindig finom cigarettákkal kínált, melyeket egy autogrammkal ellátott ezüsttárcában hordozott.

— Ezt a tárcát, mikor a harctérre megyek, nem viszem magammal. Ilyen csinos, kedves dolgot kár magunkkal vinni oda, hol az ember sohasem tudhatja...

A mondatot nem fejezte be. Tudtam, mit akart mondani. Mondatának utolsó szavai a diák-emlékek egész sorozatát elevenítették fel emlékezetemben. Zsúr, fiatal fiúk, kacagó lányok, molett asszonyok, ének, zongora, édes-parfömös kavarodás, sok apró semmisség és — egy sötétzöld emlékkönyv... Kiváncsi voltam, vajjon mit is ír belé. Vers volt. A sorok már homályosak előttem; elfeledtem már őket, de két sorára még mindig visszaemlékszem:

«Hogy a holnap mit hoz minékünk,
Annak az ember titkába nem hatolhat».

Az idő pedig leplezetlen, fölünyes mosollyal halad az útján előre. A hosszú éveken, nárciszvirágos, orgonás-napokon sietve surran át a képzelet és beleütközöm egyéni történetünk utolsó láncszemébe: a mába.

Nevető arcú, művészi nyomatú leányarc néz rám merően egy levelezőlapról. A hátlapján új dátum, friss írás és a sorok alatt két betű: Sz. K.

Ugyan mit ír? Bizonyára azt, hogy az útja kellemes, az egészsége kitűnő; hogy vissza-visszaszólítja a honvágy; hogy visszajön úgy húsvét táján, most nem engedték meg, hogy most vizsgát tehessen a jogból.

Olvasom. Nem, nem ezt írja. Sorairól ismét eszembe jut a régi, a régi iskolásfiú, ki velem egyszer egy zsúron volt, ki az iskolában előttem ült egy paddal... kinek az arcára ott a táblán finom szürke port von az idő; kinek az arca most olyan öregnek látszik; ki annakidején olyan vig fiú volt. Sorait olvasom. Igen, ő ez. Gondolkozása még mindig a régi — és ő mostan a legifjabb halott... Milyen szépen ír!... A Juli-Alpok már fehérednek és nemsokára Görz alatt leszek. Szórazokozásom most ezer áldás... azonkívül meg szintén jól tudod, hogy eszünk, agyunk korlátok között... Most vig lehet még mindenik remény, de megszűnhetik újabb reggelen... A Juli-Alpok csúcán a köd fehér; azért írom most ismét levelem...

A fehér lapon a női arc bizalommal mosolyog reám és a multnak lovtárából pillanatra felbukkan egy emlékkönyv, melynek fedele sötétzöld bársony volt. *Marencsin Zoltán.*

Berzeviczy a főrendiház tagja.

A király dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t., a Magy. Tud. Akadémia elnökét, orsz. képviselőt a magyar országgyűlés főrendiházának tagjává élethossziglan kinevezte. A kinevezés folytán dr. Berzeviczy lemondott a budapesti II. ker. mandátumáról, melyet több cikluson át közszeretben viselt. A kiváló tudós és politikus a küzdő politika tevékeny teréről ezzel visszavonult, hogy nagy történelmi munkájának szentelhesse idejét, melyen évek óta dolgozik. Főrendiházi taggá történt kinevezése, mely mindenkor az ország legkiválóbbjainak kitüntetésére, szűkebb hazájában Sárosban őszinte örömet keltett.

Személyi hír. Dr. Novák István eperjesi megyés-püspök febr. 26-ikán a fővárosból szék-helyére érkezett.

Hubay-hangverseny. A március 3-ikára tervezett hangverseny, mint már lapunk mult számában közöltük, tekintettel a nagy művész elfoglaltságára, **e hó 24-ikén, szombaton este 6—8 órakor lesz.** Jegyek előre váltathatók a Széchenyi-kör pénztárosánál, Holénia Bélánál, Fő-utca 71.

Kinevezés. *Illykovic* István eperjesi kir. törvényszéki bírót a király a szépváraljai kir. járásbírószámba vezető-járásbírójává a VII. rangosztályba való előléptetéssel kinevezte. Úgy az illetékes hivatalos körökben, valamint barátai között is osztatlan örömmel találkozott e kitüntetésszámba menő, előléptetéssel járó kinevezés. A járásbírószámba vezető részére már nem lesz új feladat, mert az orosz betörés után távirati megbízatás folytán példátlan sikerrel és önfeláldozó munkássággal vezette a hononnai kir. járásbírószámbát s tette azt újból munkaképesé.

Kitüntetés. *Freimann* Jenő kisszebeni m. kir. adótitkár a pénzügyminiszter a hadikölcsönjegyzés körül kifejtett kiváló buzgalmaért elismerő-oklevéllel tüntette ki.

Előléptetések a 67. gyalogezredben.

A király kinevezte: *Bartos* József és *Gmach* Károly századosokat őrnagyokká; *Fleischer* József, *Craus* Brunó hadnagyokat főhadnagyokká; *Terray* Elek, *Löffler* Ferenc, *Fröhlich* József, *Wolf* Ervin, *Gál* Pál, *Schön* Károly, *Krajcovich* Iván, *Csizmadia* István, *Liptai* Sándor, *Lefkovits* Kálmán, *Turek* Miklós, *Erényi* József, *Gál* József, *Rauchwerger* Árpád, *Sommer* Géza, *Sennovitz* Dezső, *Flasch* Gyula, *Fábry* Kornél, *Albrecht* Ferenc, *Wahl* Miklós, *Szabó* Zoltán, *Mihál* Pál, *Breuer* Árpád, *Böhm* Jenő, *Eiszelt* Miklós, *Mészáros* János, *Ernst* Sándor, *Wietorisz* Róbert, *Olariu* Titusz, *Freund* Sándor, *Hopkó* Pál és *Schwarcz* Géza zászlósokat hadnagyokká.

Kinevezés. Választás. A III. oszt. kereseti adókvetés ellen benyújtott felbontások elbírálására hivatott egyenesadó-felzólamlási bizottság elnökévé a belügyminiszter *Urbán* Gyula ny. táblabíráját, helyettes elnökévé dr. *Csatáry* Ágost egyet. tanárt nevezte ki. Tagjaiul a vármegye közönsége által mult hó 26-ikán megtartott közgyűlésen dr. *Rosenberg* Teofil, *Roskoványi* Miklós, póttagjaiul *Gallotsik* László és *Kobilitz* Frigyes választottak.

Halálozások. *Alpári Abonyi* Emilné szül. *Semsey* Irén életének 68-ik évében Budapesten meghalt. Halála megyénkben a *Bujanovics*, *Bánó*, *Semsey*- és *Dessewffy*-családokat borította gyászba.

Schroepfer Antal, az Eperjesi Takarékpénztár az Eperjesi Villamvilágítási r.-t. felügyelőbizottsági tagja s az eperjesi ref. egyház presbyteri tagja, életének 68-ik évében Eperjesen meghalt. Temetése március 2-ikén nagy részvét mellett ment végbe. Temetésén a megboldogult kívánságához képest dr. *Szlávik* Mátyás theol. tanár német nyelven mondott imát.

Schmidt Erzsike polg. isk. IV. oszt. tanuló életének 14-ik évében Eperjesen meghalt.

Rezy Vilmosné szül. *Sztecovics* Teréz március 2-ikén, életének 55. évében Tótsóváron meghalt. A boldogultban *Rezy* Vilmos főerdőszámtanácsos hitvesét gyászolja.

A katonai rendőrség márc. 1-jén Eperjesen megkezdte a működést. A katonai rendőrség feladata a katonai rendőrségi szolgálat teljesítésén kívül a köznyugalom, a rend és a közbiztonság fenntartása. Városunk közönségére feltétlenül megnyugtatólag fog hatni a katonai rendőrség életbeléptetése, mert éjjelenként őrszemek s cirkáló járőrök fognak ügyelni a közbiztonságra. A katonai rendőrség főparancsnoka *Martényi* Ferenc őrnagy, parancsnoka dr. *Kovaliczky* Albin tűzérőhadnagy.

Fix gyorsfőző száraz spirituszgővél a *Luchs*-vasúletben.

Nagylelkű adomány. *Dessewffy* grófok 3000 koronát adtak a sárosi hadiárva alapja javára. Azonkívül 300 kor.-t küldtek *Bujanovics* Gyuláné főispánnénak a Hubay-hangversenyre való jegyeik megváltására, melyből 100 korona a rokkantaknak, 100 korona a hadiárvaaknak és 100 korona a hadisíralapnak jutott.

Adomány az eperjesi szegényeknek. *Özv. Schroepfer* Antalné, megboldogult férje emlékezetére 200 koronát adott át nekem az eperjesi szegények között leendő szétosztás végett. Midőn e nemesszívű adományért e helyen is őszinte köszönetet mondok, jelentem, hogy a 200 koronát a szegények között ki is osztottam. Eperjes, 1917. március 4. *Faragó* József kir. tan., polgármester.

Fehér-cabaré. Március 10. és 12-ikén az *«Olympia»*-fényjátékházban esti 1/2 6—1/2 8-kor a hadiárva és hadisírok alapja javára fehér-cabarét rendeznek a kassai honvédezenekar közreműködésével. Két egyfelvonásos kerül színpadra, *Kiszely* Bozsó prólógot mond s *Balpataky* Eszti énekelni fog. *Berger* Samu e célra díjmentesen engedte át fényjátékházát.

Jövedelemadó-felzólamlási bizottság. Jövedelemadó, vagyonaadó és hadinyereségadó megállapítására hivatott adófelzólamlási bizottságba 3 esztendői tartamára a vármegye közgyűlése *Piller* Kálmán udv. tanácsost, dr. *Müller* Bertalan ügyvédet és dr. *Schmidt* Gyulát választotta meg. Póttagok lettek *Ágoston* Károly, *Hedry* Géza és *Balpataky* Imre.

Jótekonyság. Az *Eperjesi Kölcsonös Segélyes Szövetkezet* dr. *Kakúsz* Béla igazgatóságai tagjának s ügyészének és *Schroepfer* Antal igazgatóságai tagjának halála alkalmából kegyelelelélül 30—30 koronát ad koszorúmegváltás címén az Első Eperjesi Szegénygyermekeket Felruházó Asztaltársaság és az eperjesi hadiárva alapja javára.

A közönség figyelmébe! *Bauer* Gusztáv, Kassa város tanácsosa március hó 4-ikén, vasárnap d. u. 3 órakor Eperjesen, a városháza tanácstermében ismertetni fogja a III. osztályú kereseti-adó érvényének fenntartásáról szóló végrehajtási rendeletet és a jövedelemadót. Ugyancsak a fenti helyen fog *Bauer* tanácsos március 11-ikén a vagyona- és jövedelemadóról tárgyalni. Az előadásokra az Eperjesi Kereskedők Társulata ezúton hívja fel érdeklődő közönségünk szives figyelmét.

Helyreigazítás. A mult számunkban közölt Széchenyi-köri felolvasóestélyen nem *Kopcsó* János, hanem *Gömöry* K. Nándor szavalta a szép, hatásos költeményt.

Magas jutalom a beregszászi postaltolvaj kézrekerítőjének. A kassai postai igazgatóság a következő sürgönyt küldte a helyi postahivatalhoz: „Beregszászi postahivatalnál 1917. febr. 10-ikén osztrák-magyar bankfiók *Munkács* címre feladott 300 darab 1000 koronás bankjegyet tartalmazott 300,000 korona értékű betétcsomagot eddig ismeretlen tettes eltulajdonította. Keresk.-ü. miniszter 2592. sz. rendelettel tízezer, 10,000 kor. jutalmat tűzött ki annak számára, aki olyan adatokat szolgáltat nyomozó hatóságnak, amelyek révén a tettes kézrekerül és az eltulajdonított összegnek legalább nagyobb része is megtérül. Aki olyan adatokat fog szolgáltatni, melyek révén csak a tettes és aránylag kisebb összeg kerül kézre, az háromezer, 3000 kor. jutalomban fog részesülni. Hozza ezt legszélesebb körben köztudomásra.“

Faeladás és -elszállítás. A tótsóvári erdőhivatal ezúton értesíti a közönséget, hogy minden hét kedden és pénteken váltott tűzifa ezentúl nemcsak minden szerdán és szombaton, hanem március 5-ikétől minden munkanapon fog kiadatni.

Hangverseny. Az eperjesi m. kir. áll. el. népiskolai tanítónőképző-intézet márc. 17-ikén d. u. 6 órakor az intézet Kossuth Lajos-utcai tornatermében, a harcban elesett hősök özvegyei és árvái javára hangversenyt rendez. Műsor: 1. a) Erkel: Himnusz; b) «Őszi harmat után». («Darvak éneke.») Előadja: az intézet énekkara. 2. Szabolcska Mihály: «Legenda a csatatérről». Szavalja Szilávik Márta I. é. nőv. 3. a) Rubinstein: «Ária»; b) Mendelssohn: «Vivace». Zongorán négykézre előadják: Korilly Iona és Hajnóczi Eugénia IV. é. nőv. 4. Szász Károly: «A Turi fiú története». Szavalja: Tomeskó Irén IV. é. nőv. 5. Schumann: «A cigányélet». Előadja: az intézet énekkara. Zongorán kíséri: Hajnóczi Eugénia. 6. Turry—Szikray: «A falu hőse». Melodráma. Szavalja: Kérészy Márta III. é. nőv. Zongorán kíséri: Bella Anna III. é. nőv. 7. a) Moyzes M.: «Esti dal»; b) Mayer—Helmund: «Táncdal». Előadja: az intézet énekkara. 8. a) Jensen: «Dal»; b) Schubert F.: «Moment musical». Zongorán előadja: Háagh Erzsébet I. é. nőv. 9. Löwe: «Édesanyám». Zongorakísérettel énekl: Mikó Mária II. é. nőv. 10. Monológ. Előadja: Slajchó Melánia IV. é. nőv. 11. Meyerbeer: «Koronázási induló». Zongorán négykézre előadják: Székely Iona és Janicsk Anna IV. é. nőv. 12. Mihalovich Ö.: «Királyhimnusz». Előadja: az intézet énekkara. Zongorán négykézre és harmoniumon kísérik: Török Mária II. é., Schranz Emilia és Bella Anna III. é. nőv. — Ülőhely ára 1 kor., állóhely 50 fill. Hegyek előre válthatók kiadóhivatalunkban és a hangverseny napján a pénztárnál. A nemes célra való tekintettel felülfizetéseket hálásan fogad és hirteligen nyugtáz a rendezőség.

Nyugtázás. Az Eperjesi Takarékpénztár és az Eperjesi Villamvilágítási és Erdőviteli r.-t., Schropfer Antal érdemdús felügyelőbizottsági tagjuk elhalálása alkalmából, koszorúmegváltás címén 50—50 koronát adományoztak az eperjesi ev. Gyámint. Nőegylet diakonissza-alapja javára. Fogadják e nagylelkű adományaikért hálás köszönetünket! *Asz elnökség.* — Ugyanebből az alkalmából Gregor Endre koszorúmegváltás címén az Első Eperjesi Szegénygyermekeket Felruházó Asztaltársaságnak 20 koronát adományozott.

Tompa-emlékünnepe. Kegyeletes emlékező-ünnepet ült a kollégiumi főgimnázium Magyar Társasága a Dal- és Zenekör közreműködésével február 25-ikén. A fényes múltú önképzőkör Tompa Mihály születésének 100-ik évfordulóját ünnepelte. Az ünnepelés színhelye a Kollégium díszterme volt, amely ez alkalommal is zsúfolásig megtelt érdeklődő, ünneplő közönséggel. Ennek soraiban ott láttuk a vármegye fő- és alispánját, főjegyzőjét, Eperjes város polgármesterét, a helybeli katonaság képviselőit s közéletünk számos kiválóságát. Az ünnepség vonós-negyessel kezdődött, melyet Szabó István VIII., Schwarz László VII., Frauwrith Mihály VI. és Keil Artur III. oszt. tanulók adtak elő gondos betanulásban, Grynaeus Dezső VII. o. t. zongorakísérete mellett. Nagy Árpád VIII. o. t., a Magyar Társaság alelnöke tartalmas megnyitóbeszédet mondott, kifejtve azt, hogy bár a most folyó év két kiváló költőnk: Arany János és Tompa Mihály születésének 100. évfordulója, a Magyar Társaság azért szentel most csak Tompának emlékünnepe, mivel Arany Jánost néhány évvel ezelőtt ünnepelte. Kiemeli különösen azt, hogy Tompa Mihály a saját erejéből lett azzá, ami volt. Ezután Székely László VII. oszt. t. szavalta el Tompának «Az özvegy és fiai» c. költeményét érzéssel és helyes átértéssel, — hatást keltve. A komoly hangulat, melyet a költemény ébresztett, folytatódott, midőn a Dalkör tagjai Borsody Károly főgimn. tanár szakavatott vezetése mellett elénekelték Tompának: «Repülél lelkem...» és «Békót tettem kesely

lovam lábára» kezdetű, érzéssel teljes dalát, de egyszersmind enyhült is. Jól esett utána hallani Öhlschlager Andor VII. o. t. «Tompa Sáros földjén» c. vonzóan, választékos nyelven megírt felolvasását, mely arról győzött meg mindenkit, hogy Tompa sokkal inkább a szívünkhöz nőtt, mintsem gondoltuk volna. Csak teljesebbé tette Tompa költői egyéniségének ismeretét Oszvald Dániel VIII. o. t. szaválata, aki a költő «Haldokló mellett» c. költeményét adta elő. Ez az ifjú elismerésemelőt munkát végzett, mikor a nehéz költemény tartalmába magát beleélve, előadását valóságos virtuozitással emelte, aminek hatása a közönségen meg is látszott s amit a lelkes taps is elismert. A Kossuth-induló hangjai, melyet a Dalkör Borsody Károly vezetése mellett a nála megszokott precizitással adott elő, átmenetet alkotott és előkészített arra, ami ezután következett: a hadbavonuló tanulók búcsújára. Megható kép volt az, mikor ezek az ifjú leventék intézetük zászlaja alá álltak s Liptai Sándor VIII. o. t. formás, szépen előadott lelkes beszédben tett fogadalmat, hogy bátran mennek a haza szolgálatába s vett búcsút az intézettől. Az iskola nevében Vöröss Sándor főgimn. tanár bocsátotta el az ifjú katonákat, lelkesítő szavaiban útjukra ezt a két jelszót adta: «Sursum corda» és «Ne bánts d a magyart!» Sok szemben megcsillant a könny e feledhetetlen, szép jelenet hatása alatt. Emelkedett hangulatban zengte el a közönség a Himnusz áhítatot keltő, méltóságos dallamát s úgy távozott a sikerült emlékünnepekről. Elismerés illesse az ifjúságot, amely ezekben a nehéz időkben is teljesíti szemlelme nagyjaink iránt tartozó kötelességét, de illesse különösen Borsody Károly és dr. Wallentny Samu tanárokat, a rendező ifjúsági körök elnökeit, akik fáradságot nem kímélve készítették elő a lélekemelő ünnepélyt.

Buffet kiadó az Uránia-mozgóban.

Felvilágosítást ad Orosz Dániel, Konstantin-u. 7.

Nyilvános nyugtázás. A sóvárvideki tót-sóvári Vöröskereszt-főkegyelet által február hó 19-ikén rendezett műkedvelői előadás bevétele volt 416 kor. 80 fill., a kiadás kitétt 66 kor. 80 fill.-t; maradt tiszta jövedelem 350 korona. A felülfizetések és jegymegváltások összege, mely a bevételben bennfoglaltatik, kitétt 192 kor.-t. Felülfizettek: Bujanovics Gyula főispán úr 20 kor. t; 10—10 kor.-t: Dobránszky János, Klauszer Kálmán, Porubszky Béla, Szecskay Dezső, Dobránszky Endre és neje; 8 kor.-t: Rezy Jenő; 5—5 kor.-t: Dull Gyula, Enyedy János, Legány Iona, Orosz Tamás, Zacsovics Róbert; 4 kor.-t: Szecskay Vali; 3—3 kor.-t: N. N., Várjon Géza, Tolvay N., Kólya N., N. N.; 2—2 kor.-t: özv. Havrilla Andrásné, Havrilla Istvánné, Fritz Gézáné, Schiffer Istvánné, Homicskó János, Makutaninecz J.; 1—1 kor.-t: Kriszta Gyula, Köhler Józsefné, N. N., Liszy Jenőné, Dóczy János, Vajda László, Mikó Izabella, Tyrnauer N. Jegyét megváltotta a 39. sz. honvédtüzérezred pótüteg-parancsnoksága 50 kor.-val. Fogadják úgy a felülfizetőket, mint az előadásban szerepet vállalt úrhölgyek és urak, nemkülönbben mindazok, kik a rendezés fáradságos munkájában résztvettek, az előadás sikeréhez részint anyagilag, részint felszerelési tárgyak, díszletek stb. kikölcsonzésével a nemes cél érdekében hozzájárulni szívesek voltak, a főkegyelet vezetőségének leghálásabb köszönetét. *Porubszky Béla* egyleti elnök, *Köhler József* egyleti pénztáros.

Felülfizetések. Az Eperjesi Széchenyi-kör kisserbeni választmánya múlt hó 17-ikén tartott hangversenye alkalmával a következők fizettek felül: 20 kor.-t: György Samu, Havas Gyula; 10 kor.-t: özv. Körtvélyessy Aladárné, Gercser Géza, Ruttkay Aladárné, Kőváry József; 8 kor.-t: Varga Ferenc; 6 kor. 80 fillért: dr. Prokopovitsch Béla; 5 kor.-t: Kolozsváry Lajos, dr. Wallentny Samu, Horovitz Miksa; 4 kor. 80 fillért: Szmrecsányi József; 4 kor. 40 fillért: Rothmann N.; Órián Árpád; 3 kor. 60 fillért: N. N.; 3 kor. 40 fillért: Novár Béla, Guttmann N., Bene Gyula; 3 kor. 20 fillért: Taskó János; 2 kor. 40 fillért: Holczinger Imre, N. N., Blaske N., Kremann N.; 2 kor.-t: Lövy Rezső, Szkurkay Manó, Vaszky Aranka, Serényi István, Hartsár Péter, Hoczman József, Éhlers Hector, Bohus Géza; 1 kor. 80 fillért: Fiedler Győzőné; 1 kor. 60 fillért: Gallé Hugó; 80 fillért: Rosenfeld Ignác, Korányi Lipót; 40 fillért: N. N.; 20 fillért: N. N. Összesen 171 kor. 60 fill., mely adományokért a választmány hálás köszönetét fejezi ki.

A sárosvármegyei hadiársvák alapja javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1917. febr. 28-ikáig a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg	K. 28,274.46
Gurkó József berzeviczei körjegyző útján:	
Hámbor község adománya	21.—
Mandel Henrik lemesi körjegyző útján:	
Belis János sárosberetói lakos adománya	20.—
Szojka Sándor ferzsói körjegyző gyűjt.: Alsótarócz községben.. .. .	40.40
Aranypataka "	50.—
Felsőtarócz "	17.41
Ferzsó "	50.10
Rokító "	51.80
Tapolytarnó "	47.—
Rokító és Aranypataka községben kiosztott petroleum feleslege	20.—
Szentmihályfalvai és osztópataki lakosok adománya	12.40
Podhajeczki Ágoston csarnói gör. kath. lelkész gyűjtése.. .. .	20.—
Fekete Béla lemesi szolgabíró útján: Sztritovszky Lászlóné és társai abosi lakosok adománya	65.—
Ugyanannak útján: Kaufmann Illésné lemesi lakos adománya.. .. .	10.—
Ugyanannak útján: Martonyik Jánosné keczkerpeklényi lakos adománya	10.—
Ugyanannak útján: a lemesi főszolgabírói járási tisztviselők petroleum-elosztási ártóbblete	2.—
Ugyanannak útján: Matla Imre és társai lapispataki és más községi lakosok	326.—
Plyeszko György, a Budamér községi közbirtokosság adománya.. ..	40.—
Téglási József alsósebesi róm. kath. lelkész útján: Gábor József finta r. kath. tanító gyűjtése a finta ifjúság farsangi mulatság-megváltása címén.. .. .	22.40
Dobránszky József szízyi róm. kath. lelkész legutóbbi gyűjtése.. .. .	38.—
Scsavniczky Imre szentmihályfalvai körjegyző gyűjtése Gergelylaka községben	3.60
Rojkovich Tivadar litinyei gör. kath. esperes január havi gyűjtése	25.40
Összesen: K. 29,166.97	

A fentebb felsorolt adományokat ezennel nyugtázom. Együttal a mélyen tisztelt adakozóknak és gyűjtőknek áldozatkészségükért és sikeres fáradozásukért — a hadiársvák nevében — hálás köszönetet mondok. Eperjes, 1917. február 27. *Dr. Mária Béla*, vármegyei árvaszéki elnök.

Adomány. Az Eperjesi Vakok Intézetének Eger Samuné 10 kor.-t adományozott. Fogadják e nemes adományért az intézet köszönetét!

Csataképes sz. védelmi minisztérium háború alatt vendéglátó molócédulákat hozott a nagyközönség számára 10 fillérrel adakozott és árvái alapja javára sági adó máris te háborús alapot. Az hivatalos számolócé váltózik. A postyér *csataképes számolócé* segélyző Hivatalnak talát és árusítását felülbélyegezve — r A jótékonyági moz az országos vendéglégen támogatja. A is kéri a szálloda-ét sokat, hogy a számo állandó használat katonák családjaik segélyző Hivatal (V címén, vagy telefon dök. A postai rende tás hivatalból portón

Pamutcikkek korlátozása. A ka felhívja az érdekelte tériumnak 691—1917 fonalak, pamutszövet pamutárúk, valamint vött és kötött férfi-als nak és feldolgozásána 1916. M. E. sz. a. kia tárgyában, amely az e meghatározása alá es eladható mennyiséget kamara hivatalában r

Épül a Sajtószá utalt vidéki hírlapírók téséhez tömegesen ér és közhasznú munkáj nyek és magánosok a téren vitézül küzdő l pénzükből állandóan nemescélú intézményr *mann* Ottó kaposvári küldött 100 kor.-t, *Le* lapíró az 1-es honvéde juttatott az elnökség hirlapíró szerény zsc A szombathelyi ujság senye 1417 kor. 37 mányoztak továbbá: nevében *Wimmer F* Magyar Kender- és L Ernő igazgató Szege sörgyár Pécs 100 kor szerkesztőségének gy Sáros, Abaúj-Torna badka városok törvény 200 kor.-t adtak. A j a Szegedi Kisdédov Szegedi Izr. Nőegylet Egyesület, a Szegedi ipari és Házipari E «Jobbkéz»-osztálya N tékony Nőegylet, a Szabadkai Kékszív-T Nőegylet, a Győri Izr kony Nőegylet, a Gy a Pécsi Izr. Nőegylet adományozott. A Vi Szövetségének elnöksé a magyarországi pénzi hogy évi nyereségükb mányt a «Sajtószállá máris tömegesen érke teljes összegű adomá budapesti központi irc

Csataképes számolócédulák. A honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala a háború alatt vendéglői és kávéházi pincér-számolócédulákat hozott forgalomba, amelyek útján a nagyközönség számlái fizetésénél 2, 4 vagy 10 fillérrel adakozott az elesett hősök özvegyei és árvái alapja javára. Ez az önkéntes jótékony-sági adó máris tekintélyesen gyarapította a háborús alapot. Az eddig forgalomba hozott hivatalos számolócédulák képe a jövőben megváltozik. A pöstyéni fürdőigazgatóság ugyanis *csataképes számolócédulákat* ajándékozott a Hadsegélyző Hivatalnak, amelyek forgalombahozatalát és árusítását — kötegenként hivatalosan felülbélyegezve — most kezdi meg a hivatal. A jótékony-sági mozgalmat úgy a fővárosi, mint az országos vendéglős-egyesület elnöksége melegen támogatja. A Hadsegélyző Hivatal ezúton is kéri a szálloda-, étterem- és kávéháztulajdonosokat, hogy a számolócédulák megrendelése és állandó használata révén támogassák a hős katonák családjait. Rendelések postán a Hadsegélyző Hivatal (V., Akadémia-utca 17. sz.) címén, vagy telefonon 5—12. sz. a. eszközendők. A postai rendelés épp úgy, mint a szállítás hivatalból portómentes.

Pamutcikkek forgalombahozatalának korlátozása. A kassai keresk. és iparkamara felhívja az érdekeltek figyelmét a m. kir. minisztériumnak 691—1917. sz. rendeletére a pamutfonalak, pamutszövetek, a kötött és kötszövött pamutárúk, valamint a pamut és félgypajjú szövött és kötött férfi-alsóruha forgalombahozatalának és feldolgozásának korlátozásáról 3790—1916. M. E. sz. a. kiadott rendelet kiegészítése tárgyában, amely az említett rendelet 1. §-ának meghatározása alá eső szövetekből folytatólag eladható mennyiséget is megállapítja s amely a kamara hivatalában megtekinthető.

Épül a Sajtószállás. A beteg és üdülésre utalt vidéki hírlapírók gyógyítótelepének létesítéséhez tömegesen érkeznek a hírlapírók nehéz és közhasznú munkáját értékelni tudó intézmények és magánosok adományai. Maguk a harc-téren vitézül küzdő hírlapírók is megtakarított pénzükből állandóan juttatnak adományokat a nemescélú intézménynek. Így legutóbb *Lauschmann* Ottó kaposvári hírlapíró az olasz frontról küldött 100 kor.-t, *Lehner* Andor budapesti hírlapíró az 1-es honvédek adományából 42 kor.-t juttatott az elnökséghez, *Fekete* Tivadar pécsi hírlapíró szerény zsoldjából 10 koronát adott. A szombathelyi újságírók nagyszerű hangversenye 1417 kor. 37 fillért jövedelmezett. Adományoztak továbbá: a Szegedi Kenderfonógyár nevében *Wimmer* Fülöp igazgató 500 kor., a Magyar Kender- és Lenipar r.-t. nevében *Szász* Ernő igazgató Szeged 200 kor., a Hirschfeld-sörgyár Pécs 100 kor., az Ó-BECSE ÉS VIDÉKE szerkesztőségének gyűjtése 99 kor., Somogy-, Sáros, Abaúj-Torna vármegyék, Kassa és Szabadka városok törvényhatóságai egyenkint 200—200 kor.-t adtak. A jótékony nőegyletek közül a Szegedi Kisdédóvó Jótékony Nőegylet, a Szegedi Izr. Nőegylet, a Szegedi Kath. Nővédő Egyesület, a Szegedi Oltáregylet, a Szegedi Nőipari és Háziipari Egyesület, a Vöröskereszt „Jobbkéz”-osztálya Nagyvárad, a Kaposvári Jótékony Nőegylet, a Kaposvári Izr. Nőegylet, a Szabadkai Kékszív-Társaság, a Szabadkai Izr. Nőegylet, a Győri Izr. Nőegylet, a Győri Jótékony Nőegylet, a Győri Szent Erzsébet-Egylet, a Pécsi Izr. Nőegylet egyenkint 50—50 kor.-t adományozott. A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének elnöksége most intézett kérelmet a magyarországi pénzintézetek igazgatóságaihoz, hogy évi nyereségükből juttassanak némi adományt a „Sajtószállás”-nak. Erre a felhívásra máris tömegesen érkeznek a pénzintézetek tekintélyes összegű adományai a hírlapíró-szövetség budapesti központi irodájához.

Egy eperjesi tengerész-közlegény levele a Földközi tenger mellékéről. „Kedvességom! Értesítelek soraimmal, hogy mostan egy tengeralattjáró hajóra vagyok beosztva és folyó hó (február) 22-ikén ki is szaladunk a Földközi tengerre. Egy és fél hónapig odaleszünk, élelmiszerünk két hónapra van. Ha a Mindenható segítségével visszatérünk, akkor újból írok levelet. Tudod, most a tengerészeten van a sor, mi fogjuk behozni a békét. Minden ellenséges hajót, mit a tengeren látunk, minden felszólítás nélkül el fogunk sülyeszteni. Az angol békét nem akar, akkor hát megcsináljuk mi. Katona vagyok és kötelességem megvédeni a hazámat. Katona vagyok, feleségem nincs. Gyerünk, vagy élünk vagy halunk! Üdvözlök benneteket a viszontlátásig *Pista*.”

Árucsempészet büntetése. Közöljük a következő hivatalos kiadmányt: „Eperjes sz. kir. város polgármesterétől. 701/2—1917. kig. szám. Tárgy: *Friedmann* Leo eperjesi kereskedőnek élelmszükségleti cikkek forgalombahozatalától való eltiltása. Véghatározat. Az Országos Közélelmezési Hivatal elnökének 9413—1917. sz. felhatalmazása alapján *Friedmann* Leo eperjesi méz- és vegyeskereskedő élelmszükségleti cikkek forgalomba hozatalától eltiltom, mert élelmszükségleti cikkeknek Ausztriába tervezett kicsempészesénél közreműködött. E véghatározatom végrehajtásával a rendőrkapitányt bízom meg s kiadom a véghatározatot tudomásvétel végett az eperjesi kereskedők elnökének és közlés végett az EPERJESI LAPOK ÉS EPERJES szerkesztőségének is. Eperjes, 1917. évi február 26. *Faragó* József, kir. tan., polgármester.

Mező- és erdőgazdasági érdekből való felmentés. A mezőgazdasági és erdőgazdasági érdekből f. hó 31-ikéig engedélyezett, valamint az elsőfokú hatóságok által máltal máltal évi 1900. és 8200. számú honvédelmi miniszteri rendelet alapján meghosszabbított felmentések további meghosszabbítására irányuló kérvények, újabb általános részletes rendelkezés kibocsátásáig a földművelésügyi miniszter rendelkezése szerint az elsőfokú hatóságoknál visszatartatnak.

Megszigorítják a fémbeszolgáltatást! A fémbeszolgáltatás és a fémkészletek gyorsabb mobilizálása érdekében nagyfontosságú érdekellet volt a napokban a hadügyminisztériumban, amelynek határozatai a nagyközönséget, a gyárat, a műhelyeket stb. igen közlelő érdekelhetik. Ezen az ülésen ugyanis elhatározták, hogy egész rövid határidőt engedélyeznek azok számára, akik bármely okból eddig késedelmeskedtek a fémek beszoolgáltatásával. Ezen terminus alatt még büntetés nélkül lehet a fémeket beszoolgáltatni, és az ellenértéket készpénzben kapja kézhez a késedelmező beváltó, ha fémtárgyait a fémbeváltóknál ezen terminuson belül önként beszoolgáltatja. Egyúttal intézkedés történt aziránt is, hogy az országban mindenütt *ellenőrző-bizottságok* állítsanak fel, amelyek a legmesszebbmenő jogokkal lesznek felruházva és házról-házra járva fogják ellenőrizni minden eldugott, félreeső helyen, külön utasítás, esetleg feljelentés adatai alapján, hogy a municiógyártás céljaira beszoállította-e mindenki az arra kötelezett fémkészletét. Akinél az önkéntes beszoállításra adott ezen végső terminus után eldugott, be nem szolgáltatott fémre bukkannak, az nemcsak hogy semmit sem kap a fémkészletéért — mert azt ilyen esetben elkobozzák —, hanem még kihágás-, esetleg vétségbe ütköző cselekedetéért külön meg is lesz büntetve.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

□□□

TANÜGY.

Tanfői kinevezések. A vall.- és közokt.-ü. miniszter a vármegyéből hadban levő tanítók helyettesítésére ezúttal 10 tanítónőt, illetve tanítót nevezett ki rendes állami elemi iskolai tantervére. A kinevezett tanítók, illetve tanítónők a következők: Tóth Apollónia Ella, beosztást nyert a vörösvágási r. kath. el. iskolához; Stróné Gizella Lujza, beosztást nyert a felsőmérki áll. el. iskolához; Behringer Aranka, beosztást nyert a tarcazi r. kath. el. iskolához; Szekera Józsa, beosztást nyert a demétei áll. el. iskolához; Pauciczky János, beosztást nyert a pillerpekléni g. kath. el. iskolához; Szabados Margit, beosztást nyert a sósújfalvi g. kath. el. iskolához; Hencz Katalin, beosztást nyert a szinyeújfalvi r. kath. el. iskolához; Demjanovich Margit, beosztást nyert a kacsányi g. kath. el. iskolához; Papp Irén, beosztást nyert a hönigi g. kath. el. iskolához; Markovics Ervin, beosztást nyert a somosi g. kath. el. iskolához.

Hivatalos eskü. A várm. kir. tanfelügye-lőségénél a hivatalos esküt letették: *Medvigy* Mihály boglárkai g. kath. el. isk. tanító február 9-ikén, *Luiöl* Ágost Béla hervartói r. kath. el. isk. tanító február 11-ikén és *Rákos* József harapközi r. kath. el. isk. tanító február 12-ikén.

Lelkész iskolai tevékenysége. Ezúttal is számot adhatunk egy dicséretreméltó iskolai tevékenységről, melyet a megye oroszdúlta vidékén, a tanítónak hadban léte folytán maga a hitközség lelkésze fejt ki. A cseresi g. kath. lelkész, Runtág Jenő, szíven viselve az iskola ügyét, az iskola termét a lehetőséghez képest rendbe hozatta, a legzükségesebbekkel felszerelte és tanító hiányában maga kezdte meg és látja el a tanítást az iskolában. Ekké igyekszik szolgálni a tanügyet nevezett lelképásztor, aki a hitélet ápolása és gondozása mellett hazafias buzgalommal ragadta meg az alkalmat, hogy a tanulóereget a nevelés tanítás áldásaiban részesítse.

Elemi iskolai VI. oszt. záróvizsgák. A vall.- és közokt.-ü. miniszteri rendelet értelmében az elemi iskolai VI. osztályú záróvizsgálatokra a folyó tanévben majd megállapítandó időben csakis a fiútanulók fognak böcsáttanni, kik a vizsgát a megbízott iskolafelügyelő jelenlétében fogják letenni.

Tanintézetekben kutyák tartása tilos! A vall.- és közokt.-ü. miniszter egyes áll. tanintézetekben felmerült azon szokás folytán, mely szerint az intézetnél lakó alkalmazottak kutyát tartanak, minthogy ezen szokás az intézetek hivatásával nem egyeztethető össze, de egészség- és tisztasági szempontból sem tűrhető, s azonkívül ez az intézetet látogató tanulóokra is veszéllyel járhat, kötelességévé tette az intézeti igazgatóságoknak, hogy az intézeti épületekben vagy azok telkén esetleg tartott kutyákat azonnal távolítsák el.

Óvodai foglalkoztatási tervek szétosztása. Exner Leo, a hódmezővásárhelyi áll. óvónőképző intézet tanára Gyermekfoglalkoztató c. művének kiegészítéséül szánt Napi foglalkoztatási tervek c. füzetét az ország kisdédóvó-intézetei között leendő szétosztás végett 2000 példányban felajánlotta. A füzeteket meghatározott példányszámban, az óvodák között leendő szétosztás végett vármegyénk kir. tanfelügye-lősége is meg fogja kapni. A füzetek elsősorban az áll. kisdédóvodáknak fognak adományoztatni. A füzetek természetesen felhasználás, illetőleg az óvónők által való tanulmányozás végett osztatnak szét.

Segítség. A vall.- és közokt.-ü. miniszter *Zsabkané Gyarmati* Magdolna girálti áll. elemi iskolai tanítónő részére, a girálti m. kir. adóhivatalnál 100 kor. segítséget utalványozott.

Tanítói kinevezés. A vall. és közokt.-ü. miniszter *Hucskó* Aladár eddigi mucsonyi (Borsod m.) g. kath. el. isk. tanítót állami elemi iskolai tanítónak nevezte ki, aki szolgálattételre beosztott az eperjesi áll. tanítónőképző-intézeti gyakorló elemi iskolához.

Iskolafejlesztés. A vall. és közokt.-ü. miniszter a vármegye kir. tanfelügyelőjének előterjesztésére hozzájárult ahhoz, hogy a hét-tanerősnek megszervezett tótsóvári áll. elemi népiskolánál jelenben működő négy tanerőn felül még két tanítói állás az 1916/17. tanév folyamán betöltsék. Ennek alapján a miniszter felhatalmazta a vármegye kir. tanfelügyelőjét, hogy a két új tanterem elhelyezése céljából ideiglenesen, vagyis addig, míg az új tanterem felépülnek, szükséges helyiségeket kibérelhessen.

Nyugdíjbizottsági tagok. A vármegyei közigazgatási bizottság az 1875: XXXVII. t. c. 40. §-a és az 1882. évi 41,453. sz. vall. és közokt.-ü. miniszt. rendelet értelmében működésre hivatott tanítói nyugdíjügyi vegyes bizottságba kebeléből a f. évre Brühl Menyhért héthársi prépost főesperest és Kovaliczky Zeno eperjesi g. kath. kanonokot küldte ki.

A radácsi óvoda. A vall. és közokt.-ü. miniszter a kifogás alá eső radácsi áll. el. isk. és óvodai épületnek a szükséghez képest való helyrehozatala és átalakítása céljából a vm. kir. tanfelügyelőséghez intézett rendeletével megadta az engedélyt, hogy a vm. államépítészeti hivatal az épületet tüzetesen vizsgálja meg, minek eredményéhez képest az épület átalakítása és kibővítése, vagy pedig újraképzése iránt tétetik majd intézkedés.

Hivatalos táviratok korlátozása. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter felhívta a vall. és közokt. ü. miniszter figyelmét, hogy hatóságok, hivatalok távirataikat felesleges szóbeszéggel szövegezik és oly esetekben is a távirat veszik igénybe, amikor a tartalomtól itélve, a rendelkezés vagy közlés a posta útján is kellő időben célt ér; sőt a helyi forgalomban is sűrűn táviratoznak akkor is, amikor a kézbesítést a hivatal, hatóság saját szolgaszemélyzetével gyorsabban és költség nélkül elvégezhetné. Evvel az illető

hatóságok és hivatalok nemcsak indokolatlan költségeket okoznak annak a tárcának, amelynek terhére a táviratozás történt, hanem egyúttal súlyosan terhelik az amúgy is nagyon igénybevett táviratvezetékeket, a valóban sürgős táviratok célhoz jutását pedig késleltetik. Különös tekintettel a jelen időkre, amikor mindezek a körülmények kétszeres súllyal esnek latba, a vall. és közokt.-ü. miniszter felhívja az alája rendelt hatóságokat, hivatalokat és intézeteket, hogy egyrészt csak akkor táviratozzanak, amikor az ügy sürgős volta az intézkedésnek ezt a módját kellően indokolja, másrészt, hogy távirataikat a lehető legrövidebben fogalmazzák, kihagyva minden oly szót (pl. névelőt, kötőszót), amelyet az értelem megzavarása nélkül kihagyni lehet. S a helyben való táviratozás, elháríthatlan szükség esetét kivéve, feltétlenül kerülendő.

Tanítók özvegyei és árvái javára. Balcsik Jánosné tapolcsányi r. kath. el. iskolai tanítónő 5 koronát küldött a vm. kir. tanfelügyelőséghez, melyet a hadban elesett tanítók özvegyei és árvái javára szánt. Kabos Miklós sztankahermányi r. kath. el. isk. tanító 2 kor. 60 fill.-t küldött a kir. tanfelügyelőséghez a hadban elesett tanítók özvegyei és árvái javára, mint tanítványai által gyűjtött és a Hadsegélyző Hivatalhoz küldött szilvamag után kapott összeget. Bálint Dezső kurimai izr. el. isk. tanító f. évi február havi gyűjtése a hadban elesett tanítók özvegyei és árvái javára 6 kor. 91 fill., mely összeget sajátjából 10 kor. ra kiegészítve küldte be a kir. tanfelügyelőséghez. Szeghő István radácsi áll. el. isk. igazg. tanító 8 kor. 30 fill.-t adott át a kir. tanfelügyelőségnek, mint a fentebbi célra rendezett iskolai gyűjtést. Az ekként befolyt összeget a kir. tanfelügyelőség hivatalos jegyzékébe való bevezetés után megfelelő további kezelés végett a NÉPTANÍTÓK LAPJA szerkesztőségéhez továbbította.

Tanítói állás betöltése. Az üresedésben levő kiskereszti g. kath. el. isk. tanítói állásra *Monajlo* László okl. tanító választott meg, aki az egyházi főhatósága kinevezését is megkapta az állásra.

KÖZGAZDASÁG.

Aktuális közgazdasági és pénzügyi hírek.

Négymillió a postatakarék nyeresége azonkívül, hogy 12 millió tartalékot is gyűjtött már. Van hát miből gondoskodnia az alkalmazottairól is, meg a nyereségét adó apró emberek nagy tömegéről is. Mert bizony kétharmada a postatakarék betevőinek 10 koronánál kisebb összegű betétet mondhat csak a magáénak. Már a készpénzfizetést helyettesítő csekküzletnél nem a mieink, hanem a külföld látja hasznát az intézménynek. A 18,000 számlatulajdonosnak a fele, 9162 osztrák és egyéb külföldi honos. A nagy tartalék és a nagy nyereség talán már módot nyújthatna a postatakaréknak, hogy ne legyen olyan aggodalmas a számlatulajdonosokkal szemben, ne kívánjon 100 kor. érínthetetlen törzsbetétet; mert hisz láttuk fentebb, ügyfelei legnagyobb része 10 koronáig se bírja felhozni a tőkegyűjtését. Ha a postatakarék is megelégednék, mint a német birodalmi bank a 10 márkának megfelelő 10 koronával, akkor majd megsokszorozódhatnék a csekket fizetők száma s ugyancsak öröme lehetne pénzügyminiszterünknek benne, hogy mennyivel kevesebb készpénz forogna a közönség kezén s mennyivel több maradna hadicélokra. Igaz, hogy így 50%-nál is többel, 17 milliárdról 26 ra, 9 milliárddal nőtt a csekkforgalom; hát még ha nem tartana sokunkat vissza a 100 kor. érínthetetlen törzsbetét nagysága. Akkor majd még inkább beszélhetnénk itt is a háború óta annyira megszokott milliárdos számonokban.

A kenyérgyártás háborús nyeresége. A málmokon felül a kenyérgyárak részére is ugyancsak jól jövedelmez a háború. Az Erzsébet-kenyérgyár pl., amelyik eddig veszteséggel dolgozott, 55% nyereséget mutat ki. Mégis csak jó vállalkozás a kenyérgyártás. Itthonmaradt hadi-özvegyeink és szalmaözvegyeink tanulhatnak belőle. Hisz a soroksári kenyér, a csabai cipó, a tordai kalács szinte fogalomszámba ment még nemrég is. Nem lehetne-e ezt a jó keresetet asszonyainknak újból is megszerezni?

Dohányunkkal a valutát. Az osztrák valutát akar látni a tőlünk még mindig folytatunk. S persze, nyersanyagunkból akart gyártmányokat akar földre szállítani, hogy földről s ezzel is javítsa persze nem terem el kocsirakományra ru majdnem a felét, 2000 kor. kapták meg. S e mennyiséget külföldre akkor még kevesebb nyosoknak s még tö városholtok előtt, de hazáért el lehet viselni adunk el a külföldre, annál többet kapunk é evvel a drágaságot, me nek, ha nagyon vásár az osztrákok is, akár föld is. Csak hadd k meg a dohánykertészek gabonán, mert aki drágyszerűen majd otthavesz. De a gabonával annak a megdrágulását lélek megérzi, az özvegyek a fiúgyerek.

Lengyel aratómu minisztérium. Útiköltséget fizetni. 12 órai napszám pítják meg.

Felelős szerkesztő: Dvortsák Győző.

A Girálton t. c. részvénye

VI

A tanácsko és a mérleg megál rozása. 5. Egy iga Girálton, 1917. Jegyzet. Alaps óta szerepel és részvény

Vagyon
Pénztári készlet ...
Váltótárca ...
Értékpapírok, állampapírok s hadikölcs.-k Befizetés a Pénzintézmény Központba ...
Jelzálogkölcsönök ...
Adósok ...
Eperjesi Bankgyűlet Berendezés ...
Átm. kamat egyenle

Girált, 1916. decem
Dr. Rosenberg T
Hodobay Miklós
Fenti mérleg-száml helyesnek találtuk.

Árjegyzékek, üzleti számlák, levélpapírok, borítékok, értesítő- s intőlevelek, címkék, bárczák, üzleti könyvek, cégkártyák, levelezőlapok, csomagoló-papírok, reklámcédulák, falragaszok, árúkönyvek, pénzeslevélborítékok, váltóúrlapok, zárszámadások, utalványok stb., cégnyomással, több színben is.

Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, rovatos üzleti könyvek - Ügyvédek részére mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények és szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb. Ezek előállításához legújabb betűanyag. Nagy klisé-készlet. Villamos- és benzinmotorerő-berendezés.

KÖNYVNYOMTATÓ-MŰINTÉZET

KÖSCH ÁRPÁD :: EPERJES

PAPIR- ÉS ÍRÓSZER-RAKTÁR

Díszművek, hetilapok, folyóiratok, meghívók, műsorok, tánczrendek, étlapok, szinlapok, eljegyzési és esketési kártyák, névjegyek, köz- és magán-hivatalok, takarékpénztárak részére szükséges nyomtatványok ízléses és pontos előállítása több-színű, valamint másolónyomással is.

Egyházi, tanügyi, közigazgatási s más hivatalos nyomtatványok raktára. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva. Háztartási könyvek. Költségvetések — készítendő nyomtatványokról — postafordultával. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítünk. - Előfizetések felvétele bármely hírlapra.

Dohányunkkal javítják az osztrákok a valutát. Az osztrák pénzügyminisztérium hozzá akar látni a többtermeléshez, amiről minálunk még mindig csak elméleti tárgyalásokat folytatunk. S persze, mint mindig, itt is a mi nyersanyagunkból akar hasznot húzni. Dohánygyártmányokat akar nagyobb mértékben a külföldre szállítani, hogy pénzt lásson érte a külföldről s ezzel is javítsa pénzünk értékét. Dohány persze nem terem elég, hisz a mi 5000 vasúti kocsirakományra rúgó dohánytermelésünkől majdnem a felét, 2000 kocsirakományt az osztrákok kapták meg. S ebből akarnak ők nagyobb mennyiséget külföldre vinni. Igaz ugyan, hogy akkor még kevesebb jut majd idehaza a dohányosoknak s még többet kell álldogálni a szivarosboltok előtt, de ezt a kis nélkülözést a hazáért el lehet viselni, mert hát minél többet adunk el a külföldre, annál több a pénzünk érte, annál többet kapunk érte itthon is. Csökkentjük ezzel a drágaságot, meg azután az se árt senkinek, ha nagyon vásárolják a dohányunkat akár az osztrákok is, akár az ő útjukon a többi külföld is. Csak hadd keressenek rajta a gazdák, meg a dohánykertészek. Inkább ezen, mint a gabonán, mert aki drágálja majd a dohányt, hát egyszerűen majd otthagyja vagy olcsóbb fajtát vesz. De a gabonával ezt nem lehet megtenni, annak a megdrágulását bizony minden teremtet lélek megérzi, az özvegyasszony csakúgy, mint a fiúyerek.

Lengyel aratómunkásokat kínál a belügyminisztérium. Útiköltségre 50 koronát kell befizetni. 12 órai napszámjukat a helyszínen állapítják meg. *Sz. L.*

Felelős szerkesztő: **Dvortsák Győző.** Kiadótulajdonosok: **Koós Ernő és Frigyes.**

NYILTTÉR.

SZERETETT FÉRJEM ELHÚNYTA ALKALMÁBÓL
KIFEJEZETT RÉSZVÉTEERT HÁLÁS KÖSZÖNET!
Eperjes, 1917. február 26.
ÖZV. DR. KAKÚSZ BÉLÁNÉ.

Úri családhoz ::: német
gyermek mellé házikisasszony
állást keres. Címe a kiadóban.

Egy jókarban levő
„Unterwood”-írógép
eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Hirdessünk
az Eperjesi
Lapokban!

Írni tudó, jó házból való
fiatalabb leány
jó fizetéssel ::
azonnalra felvétetik.
Cím a kiadóhivatalban.

SEGÉDMUNKÁS

heti fizetéssel
állandó alkalmazást talál
Kösch Árpád könyvnyomdájában
□ Eperjes, Fő-utca 59. sz. □

Hátasló

kitűnően belovagolva, hibátlan, gyönyörű állapot, teljes felszereléssel együtt eladó. □□□
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

MEGHÍVÓ.

A Girálti Takarékpénztár Részvénytársaság

t. c. részvényeseit ezennel tisztelettel meghívjuk a f. évi március hó 18-ikán délután 3 órakor Girálton, az intézet helyiségében tartandó

VII. rendes közgyűlésre.

A tanácskozás tárgyai: 1. Társulati elnök választása 3 évre. 2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a zárszámadás és a mérleg megállapítása. 3. Határozathozatal a felmentvény megadására tárgyában. 4. A nyereség felosztása és az osztalék meghatározása. 5. Egy igazgatósági tag választása 2 évre és a felügyelő-bizottság választása 3 évre.

Girálton, 1917. február 22-ikén.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Alapszabályaink 15. §-a értelmében a közgyűlésen csak azon részvényesnek van szavazati joga, aki ilyenként a részvényjegyzékben legalább 15 nap óta szerepel és részvényeit a közgyűlés napját megelőző napig pénztárunknál vagy az Eperjesi Bankgyűlésnél letette.

Vagyon	Mérleg-számla	Teher	Veszteségek	Üzleteredmény-számla	Nyereségek
Pénztári készlet	21,743 35	Részvénytőke	150,000 -	Kamatok:	
Váltótárca	335,616 80	Tartalékalap:		Folyószámla-kamatok..	75 70
Értékpapírok, állampapírok s hadikölcs.-köt.	58,364 40	általános tart.-alap ..	20,049 -	Takarékbetétek után ..	15,045 76
Befizetés a Pénzügyi Intézetnél		háborús veszt. alap ..	4,000 -	F.-szlai betétek után ..	326 95
Központba	800 -	Betétek:		Tőkekamatadó.. . . .	1,537 28
Jelzálogkölcsönök	93,174 08	tak.-betéti könyveken	353,687 70	Fizetések: tisztviselők	
Adósok	1,516 01	folyószámlán	5,764 94	és szolga fizetése és	
Eperjesi Bankgyűlés ..	56,150 -	Hitelezők	26,674 11	drágasági pótléka .. .	4,680 -
Berendezés	10 -	Fel nem vett osztalék	1,151 -	Költségek:	
Átm. kamat egyenlege	15,008 86	átmeneti tételek	7,393 -	Irodai szükségletek, vilá-	
		Nyeresség	13,663 75	gítás, fűtés, napibiztosí-	
				díjak, nyomtatványok,	
				könyvek, postabér stb.	4,751 18
				Házbér	335 -
				Állami és községi adó	4,697 12
				Nyeresség:	
				Nyer.-áthozat 1915-ről	1,028 44
				1916. évi nyereség ..	12,635 31
					45,112 74
	582,383 50				45,112 74

Girált, 1916. december 31.

* Az ezévi dotációval 26,000 K.

Az igazgatóság:

Dr. Rosenberg Teofil s. k.
Hodobay Miklós s. k.

Spillenberg Barna s. k.
Lichtig Miksa s. k.

Barthó András s. k.
Szeghy Andor s. k.

Földes Zoltán s. k.
Schréter Gusztáv s. k.

Guttman Sámuel s. k.
Wollner Marcell s. k.

Fenti mérleg-számlát alulírottak az intézet számadásai és könyvei alapján megvizsgáltuk és a közbenjárásunk mellett felvett leltárral összehasonlítván, mindenben helyesnek találtuk.

Ardó Alfréd s. k.

A felügyelő-bizottság:
Rontsinszky Géza s. k.

Dr. Gottlieb Jakob s. k.

